

X. Rakennustarkastuskonttori.

Rakennustarkastajan maistraatille toiminnastaan vuodelta 1926 lähettämä kertomus oli seuraavansisältöinen:

Rakennustoiminta oli vuonna 1926, kuten odotettavissa oli, sangen vilkasta. Vuoden varrella valmistuneiden asuinhuoneiden luku oli 8,996, niistä 2,908 keittiötä. Kysymyksessä olevaa rakennustoimintaa harjoitettiin etupäässä kaupungin Töölöstä ja Sörnäsistä rakennettaviksi luovuttamalla uusilla asuntoalueilla.

Ylläolevasta käy selville, että rakennustarkastuskonttorin työtaakka oli sangen raskas. Vuoden varrella toimittivat tarkastajat ja insinöörit 2,756 tarkastusta, jota paitsi rakennustarkastaja ja avustava rakennustarkastaja toimittivat useita tarkastuksia sekä rakennusaikana että sitten kun asianom. rakennustyöt olivat loppuunsaoritetut. Lähetettyjen kirjeiden ja lähetteiden luku oli 684 ja kustannusarvioiden luku 334, jotapaitsi rakennustarkastaja ja rakennusinsinööri laativat useita katselmuskirjoja yksityisten henkilöiden haluamista tarkastuksista eri osissa kaupunkia. Vuoden kuluessa tarkastettiin lopullisesti 124 uudisrakennusta ja käsiteltiin piirustukset seuraavia rakennusyrityksiä varten: 154 suurempaa uudisrakennusta, 20 pienempää uudisrakennusta, 26 uudistus-, kohottamis- ja sisä rakennusta sekä 114 rakennusmuutosta. Uudisrakennusten, joiden piirustukset hyväksyttiin, kuutiosisällys oli yhteensä 1,227,833 m³. Rakennustarkastukselle kuuluvista toimituksista kannettiin 352,498: 85 markkaa.

Huoneistojen suuruuden mukaan jakaantuivat vuoden varrella valmistuneet huoneet seuraavasti:

Huoneita huoneistoa kohti.	Huoneistoja.	Huoneita.	Huoneita huoneistoa kohti.	Huoneistoja.	Huoneita.
1	702	702	5	224	1,120
2	1,187	2,374	Useampia kuin 5 huonetta	253	1,660
3	702	2,106			
4	253	1,012			
			Yhteensä	3,321	8,974

Hotelli- ja konttori y. m.	
huoneita	22
Yhteensä	8,996

Uudishuoneistoista oli suurin osa eli 78.0 % 1—3 huoneen suuruisia ja kaikista uusista huoneista kuului 57.7 % samaan pienten asuntojen ryhmään.

Rakennusjärjestys. Voimassaolevaa rakennusjärjestystä tarkastamaan asetettu komitea oli lukuisten kokousten jälkeen lopullisesti selvittänyt teh-

tävän, mutta päätti odottaa asemakaavalainsäädännön ja maan kaupunkien uudisrakennusjärjestyksen lainlaadinnan lopullista vahvistamista, ennenkuin se lähettää ehdotuksensa maistraatille.

Betonkityöt. Betonki- ja rautabetonkitöiden teettämisestä rakennuspaikalla laati maistraatin tarkoitusta varten asettama komitea erikoisen tärkeitä määräyksiä, jotka vuoden varrella vahvistettiin. Varsinkin syksyn ja syksytalven kuluessa käynnissä olevaa intensiivistä rakennustoimintaa varten laadittiin määräyksiä, jotka takaavat korkean rakentamistason myöskin kylmänä aikana rakennetuille taloille.

Rakenteet, julkisivut ja kaavat. Rakennustarkastuskonttorin insinööriosasto rupesi kertomusvuonna tarkastaessaan rakennuslaitteita vaatimaan normaali sydänmuurin teettämistä betonkipilarijärjestelmän sijasta, mikä viimeksimainittu hyväksyttiin ainoastaan kellari- ja pohjakerroksia varten. Tämän kautta saavutetaan se etu, että aikaisemmin yleisesti esiintyvät halkeamat rakennettaessa runsaasti käytetyssä jatkuvassa palkkijärjestelmässä voidaan välttää. Sitä paitsi laadittiin kielto, että ohuisiin väliseiniin ei saa asettaa 7—12 sm pak-suisia pääkannattajia, näiden kannattajien tulee olla määrättyssä suhteessa palkkien jänneväliin ja vahvuuteen. Näiden toimenpiteiden kautta parani kaupungissa käytännössä oleva rakennusjärjestelmä huomattavasti, ja rakentamistaso kohosi kestävyysuhteessa.

Sittenkuin maaherran, maistraatin ja rakennustarkastuskonttorin välillä tehdyn sopimuksen kautta sallittua rakennuskorkeutta oli lisätty metrillä, olivat pulakautena esiintyneet mansardi- ja ullakkokerrokset melkein kokonaan hävinneet. Tästä oli seurauksena, että huoneiden korkeutta useimmissa tapauksissa lisättiin 2.9 m:in, ja julkisivut saivat rauhallisemman ja arkitteutoonisesti onnellisemman muodon.

Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan laatimain julkisivukaavioiden kautta otettiin, kaupunkikuvalle eduksi, käytäntöön yhtenäinen katonraja-korkeus, katonkaltevuus ja julkisivukäsittely.

Pula-aikana useasti esiintyvät pohjasovitussysteemit, joissa käytettiin mahdollisimman vähän portaita ja itse porraskäytävästä lähteviä puolipimeitä eri huoneistoihin johtavia käytäviä vastusti rakennustarkastuskonttori parhaan kykynsä mukaan.

Asuntojen pohjakaavojen kehityksessä oli huomattavissa tuntevia parannuksia sikäli että porraskäytävien määrää lisättiin ja huoneistojen n. s. kuollutta tilavuutta huomattavasti vähennettiin. Sitä paitsi oli itse pohjasovituksen rakentaminen useimmissa tapauksissa huomattavasti selvempi, sydänmuurisysteemi ja konstruktiiviset osat olivat keskitetyt selvän akselisysteemin perusteella ja pohjasovituskäyttö kehittyi kohti yksinkertaista ja selvää ratkaisua, mikä viimeksimainittu koski varsinkin pieniä, korkeintaan 2 huonetta ja keittiön käsittäviä huoneistoja.

Yleensä näytti siltä, että ilahduttava kehitys parempaa pohjasovitusratkaisua ja täysikelpoisempaa rakennustapaa kohti olisi käynnissä ja rakennustoiminta taas lähenisi, vieläpä eräissä suhteissa ylittäisikin ennen maailmansotaa vallinneen tason.

Viranpitäjät. Rakennustarkastuskonttorin viranpitäjät nauttivat samoja palkkaetuja kuin edellisenäkin vuonna.

Rakennustarkastajan esityksestä täytettiin avustavan rakennustarkastajanvirka ja sen haltijaksi valittiin arkkitehti A. Toivonen, joka hoiti virkaa kesäkuun alusta vuoden loppuun. Avustavaa rakennusinsinöörinvirkaa hoiti toukokuun alusta vuoden loppuun insinööri M. Malmberg.